

**QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI**

**MAGISTRAT DR. JOSEPH MIFSUD
B.A. (LEG. & INT. REL.), B.A. (HONS.), M.A. (EUROPEAN), LL.D.**

**Il-Pulizija
(Spettur Priscilla Caruana Lee)**

VS

Enas Sobhy Z. Attia Casha

Seduta Distrett Valletta

Illum 15 ta' April 2019

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra l-imputata **Enas Sobhy Z. Attia Casha** detentrici tal-karta tal-identita' 36478 (A) billi hija akkuzata talli nhar l-1 ta' Frar 2019 ghall-habta ta' 12:00 hrs, quddiem il-Qorti gewwa Triq ir-Repubblika, il-Belt Valletta:

1. Ghamlet lil Samir Lotfi F. Tawdrous ingurji jew theddid, jew jekk kienet ipprovakata, ingurjat b'mod li harget barra mil-limiti tal-provokazzjoni.

Il-Qorti giet gentilment mitluba sabiex tipprovdi ghas-sigurta' tal-persuni offizi jew individwi ohra jew ghaz-zamma tal-ordni pubblika, jew ghall-

iskop ta' protezzjoni tal-persuna leza jew ta' individwi ohra minn fastidju jew imgieba ohra li tikkaguna biza ta' vjolenza, tohrog ordni ta' protezzjoni kontra l-akkuzata.

Rat dokumenti esebiti;

Semghet ix-xhieda;

Semghet sottomissjonijiet tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

Preliminari¹

Din hija Qorti ta' Gudikatura Kriminali. Quddiemha persuna jew persuni jigu mixlija li wettqu reati kriminali. Il-Qorti hija adita bl-imputazzjonijiet li jingiebu quddiemha u li jkunu maghmula mill-prosekuzzjoni. Hemm limitu kemm il-Qorti tista' tkun flessibbli fir-rigward tal-interpretazzjoni tal-imputazzjonijiet li jingiebu quddiemha.

Għalkemm verament li l-komparixxi li fuqha hemm l-imputazzjonijiet hija ritenuta bħala *un avviso a comparire*, l-imputazzjonijiet huma dejjem ta' indoli penali. Ir-regoli tal-procedura ma jistgħux jigu interpretati b'mod wiesa' tali li l-parametri tal-azzjoni penali jigu spustati jew mibdula. Altrimenti d-difiza ma tkunx tista' tiddefendi ruhha kif jixraq.

Quddiem din il-Qorti jekk persuna tinstab hatja tehel piena. Jekk ma tinstabx hatja tigi mehlusa mill-imputazzjonijiet dedotti. Il-valutazzjoni dwar jekk

¹ Il-Qorti qeghda tibbaza dan fuq l-ispejja li ta l-kollega l-Magistrat Aaron Bugeja fil-kawza il-**Pulizija vs Joseph Calleja et.** deciza fil-5 ta' Frar 2016

persuna tkunx hatja jew le tiddependi dejjem fuq il-provi li jingiebu quddiemha (u quddiem ebda post jew *medium* ieħor) u l-istess valutazzjoni hija marbuta mal-imputazzjonijiet kriminali li jkunu gew miktuba u prezentati quddiemha mill-Pulizija Ezekuttiva jew skont kif ikunu gew mizjuda jew mibdula fl-istadju opportun – u dejjem mhux aktar tard minn meta l-Prosekuzzjoni tkun iddikjarat il-provi tagħha magħluqa. Altrimenti jekk ma jkunx hekk l-akkuzatur ikun jista' jbidel il-parametri tal-azzjoni penali skont meta jidhirlu u skont l-andament ta' dak li jkun qed iseħħ jew li jkun irrizulta matul il-kors tal-process penali.

Għalkemm hemm element ta' flessibilita' provdut minn certu gurisprudenza fir-rigward tal-procedimenti quddiem dawn il-Qorti ta' guriisdizzjoni limitata, din il-flessibilita' trid tkun tali li ma tkunx ta' pregudizzju għall-proceduri penali u għad-drittijiet tad-difiza.

Is-setgħat ta' din il-Qorti u r-rimedji li din il-Qorti tista' tagħti f'kull kaz huma limitati u ristretti għal dawk li huma previsti mil-Ligi u fil-Ligi. Din il-Qorti ma għandiex is-setgħa, ossia *carte blanche* li tiddeciedi kif trid u tipprovi kull rimedju li jidhirlha f'moħħha jew li trid jew li tkun tixtieq tagħti. Il-provvedimenti tagħha huma limitati għal dawk provduti fil-Kodici Kriminali.

Din il-Qorti ma tistax tiehu post jew tissostitwixxi l-Qorti Civili kompetenti jew tagħti rimedji ta' natura civili li mhumiex previsti mill-Kodici Kriminali bhala li jistgħu jigu emanati minn Qorti ta' Gudikatura Kriminali.

F'kull kaz pero', stante li din hija Qorti ta' Gudikatura Kriminali hija marbuta bit-termini tal-imputazzjoni skont kif spjegat aktar 'il fuq. Aktar minn hekk, quddiemha, huwa dmir tal-Prosekuzzjoni li tipprova l-kaz tagħha skont kif proferit fl-imputazzjoni kontestata sal-grad ta' konvinciment morali u sufficjenza probatorja lil hinn minn kull dubju dettat mir-raguni. Mill-banda l-oħra, jekk id-difiza tagħzel li tressaq xi provi jew sottomissjonijiet kif sar f'dan il-kaz, huwa bizzejjed għad-difiza li tikkonvinci lil Qorti bit-tezi tagħha fuq bazi ta' konvinciment morali li jistrieħ fuq bilanc ta' probabilita' u f'kaz li dan iseħħ, u l-Qorti ma tħossix moralment konvinta li l-Prosekuzzjoni laħqet il-grad ta' prova rikjesta minnha, allura l-Qorti trid tillibera lill-imputat.

Dawn huma principji kardinali li jsawru l-procediment penali Malti. Jogħgbuna jew ma jogħgbuniex, dawn huma wħud mir-regoli bazilari li jistrieħ fuqhom il-procediment penali Malti.

Biss din il-Qorti ma tistax tieqaf hawnhekk. Hija marbuta li tiggudika dan il-kaz skont l-akkuza li giet magħmula mill-Prosekuzzjoni kontra l-imputat u ma tistax tbiddel hi bis-setgħa tagħha stess il-parametri tal-kawza intrapriza mill-Prosekuzzjoni u tiddeciedi kif jiftlilha jew tmur lil hinn mill-imputazzjoni prezentata lilha mill-Prosekuzzjoni.

L-ghodda biex tiddeciedi

Il-Gudikant li jkun se jiddeciedi kif se jagħzel is-sikkrana mill-qamh? It-twegiba nsibuha f' decizjonijiet li taw il-Qrati tagħna:

Il-Gudikant għandu jezamina bir-reqqa l-provi rilevanti li jkollu quddiemu u mbagħad jiddeciedi l-kawza abbazi tal-ligi applikabbli, tal-gurisprudenza, u tal-provi li fl-opinjoni tiegħu huma konsistenti, konvincenti u korroboranti.²

F'decizjoni tal-Qorti tal-Appell Kriminali mogħtija fit-23 ta' Jannar, 2007 fil-kaz **Il-Pulizija vs Charles Bianco**³ l-Imhalled Gianni Caruana Demajo kkummenta dwar meta jkun hemm diskrepanzi fix-xhieda:

Din il-Qorti kellha okkazzjoni tisma' x-xhieda u - hliet forsi għal ftit ecitament li jhossu xi xhieda meta jsibu ruhhom fl-ambjent ta' awla tal-Qorti, ukoll jekk ikunu familjari ma' dak l-ambjent izda jkunu qegħdin jixhdu *in rebus suis*, u aktar meta jkunu qegħdin jirrakkontaw episodju li għalihom kien trawmatiku - ma rat xejn "nevrasteniku" jew isteriku fix-xhieda ta' John Bonello. Id-diskrepanzi zgħar bejn ix-xhieda ta' John Bonello u dik tal-Avukat Irene Bonello, li baqgħu għalkemm, kif jgħid l-appellant fir-rikors tiegħu, "zgur kellhom hafna opportunitajiet li jitkellmu bejniethom dwar il-kaz u jfakkru lil xulxin x'gara dakinhar tal-allegat incident", aktar milli sinjal illi x-xhieda ma tistax toqgħod fuqha huma sinjal illi x-xhieda ma kinitx orkestrata, u illi t-tnejn xehdu dak li ftakru u kienu onesti bizzejjed biex ma "jikkorregux" il-verzjonijiet biex igibuhom jaqblu ma' xulxin, għalkemm kellhom okkazzjoni jagħmlu hekk u għalkemm setgħu jobsru illi d-diskrepanzi x'aktarx kien sejjer jaqbad magħhom l-appellant biex johloq argument. Differenzi

² Appell Civili Numru. 140/1991/2 - **Norbert Agius v. Anthony Vella et.**, deciz fil-25 ta' April, 2008 mill-Prim Imhalled Vincent De Gaetano u l-Imhallfin Joseph D. Camilleri u Joseph A. Filletti.

³ Appell Kriminali Numru. 115/2006

ta' dettal fil-mod kif xhud jara episodju trawmatiku huma haga normali u, sakemm fis-sostanza x-xhieda tkun taqbel, ma jfissrux illi dik ix-xhieda għandha tigi skartata.

Artikolu 637 tal-Kapitolu 9 jipprovdi gwida cara lill-Gudikant kif għandu japprezza xhieda ta' xhud:

id-deċiżjoni tithalla fid-diskrezzjoni ta' min għandu jiggudika l-fatti, billi jittiehed qies tal-impjega, kondotta u karattru tax-xhud, tal-fatt jekk ix-xiehda għandhiex mis-sewwa jew hix konsistenti, u ta' fattizzi oħra tax-xiehda tiegħu, u jekk ix-xiehda hix imsaħħa minn xiehda oħra, u ta' cirkostanzi kollha tal-kaz.

Il-Qorti tfakkar, li l-artikolu 638(2) tal-Kodiċi Kriminali jipprovdi li **“ix-xiehda ta' xhud biss, jekk emnut minn min għandu jiggudika fuq il-fatt, hija biżżejjed biex tagħmel prova sħiħa u kompluta minn kollox, daqs kemm kieku l-fatt gie ippruvat minn żewġ xhieda jew aktar”**.

Il-Qorti kellha c-cans tanalizza x-xhieda li nġhatat mill-imputata u l-parte civile, fejn l-imputata sostniet li ma kienet qalet xejn lill-imputat, l-imputat sostna dak li kien qal lill-pulizija a tempo vergine li **“bhal ma dahhaltek il-habs bir-rapporti foloz, nerga' indahhlek il-habs, foxx il-mejtin tiegħek, foxx kemm għandek”**.

Wasal iz-zmien li darba għal dejjem jinqatghu dawn l-incidenti li jsehhu wara seduti fil-Qorti, li hafna drabi qeghdin jikkawzaw xogħol żejjed lill-pulizija u hela ta' hin lill-Qorti.

DECIDE:

Ghal dawn il-mottiv l-Qorti wara li rat Artikoli 339(1)(e), 7(2)(a), 637 u 638 tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta, issib lill-imputata hatja u tikkundannha xahar detenzjoni.

Inoltre, ai termini tal-artikolu 383 tal-Kodici Kriminali rabet lil imputata b' obbligazzjoni taghha nnifisha taht penali ta' elfejn ewro (€2000) ghal zmien sena millum u dan skont il-kundizzjonijiet fid-digriet anness ma' din is-sentenza u li jaghmel parti integrali minnha.

Dr Joseph Mifsud

Magistrat